

**ЗВІТ про роботу
Комітету з питань державного будівництва, регіональної політики та
місцевого самоврядування
за 3 сесію Верховної Ради України VIII скликання**

Комітет з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування було створено Верховною Радою України VIII скликання відповідно до Постанови від 4 грудня 2014 року № 22-VIII «Про перелік, кількісний склад і предмети відання комітетів Верховної Ради України восьмого скликання», а його склад визначено відповідно до Постанови від 4 грудня 2014 року № 23-VIII «Про обрання голів, перших заступників, заступників голів, секретарів, членів комітетів Верховної Ради України восьмого скликання та обрання голови Спеціальної контрольної комісії Верховної Ради України з питань приватизації» (зі змінами). За час роботи третьої сесії Верховної Ради України VIII скликання його кількісний склад – 17 народних депутатів України – не змінився, не змінилася також і структура Комітету, яку складають 6 підкомітетів.

ЗАКОНОПРОЕКТНА РОБОТА КОМІТЕТУ

Комітет Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування під час третьої сесії Верховної Ради України VIII скликання здійснював свою роботу відповідно до Конституції України, законів України «Про комітети Верховної Ради України», «Про статус народного депутата України», Регламенту Верховної Ради України, Постанови Верховної Ради України від 04.12.2014 № 22-VIII «Про перелік, кількісний склад і предмети відання комітетів Верховної Ради України восьмого скликання», доручень Верховної Ради України та Голови Верховної Ради

України на основі законності, гласності, наукової обґрунтованості, вільного обговорення і вирішення питань, колегіальності, плановості, рівноправності, доцільності, функціональності.

КОМІТЕТИ БУДУЮТЬ СВОЮ РОБОТУ НА ПРИНЦИПАХ:

- верховенства права;
- законності;
- гласності;
- їх рівноправності;
- доцільності;
- функціональності;
- плановості;
- наукової обґрунтованості;
- колегіальності;
- вільного обговорення і вирішення питань.

стаття 3

Закону України

«Про комітети Верховної Ради»

Діяльність Комітету була організована відповідно до Плану роботи Комітету на період третьої сесії Верховної Ради України восьмого скликання (вересень 2015 р. – лютий 2016 р.), затвердженого на засіданні Комітету 15 липня 2015 року та окремих доручень Голови Комітету. Вона підпорядковувалась вирішенню важливих завдань з підготовки на розгляд Верховної Ради України проектів законодавчих актів з питань державної служби, реформування системи місцевого самоврядування та виконавчої влади, надання адміністративних послуг, нагородної справи,

форм безпосередньої демократії, адміністративно-територіального устрою, державної символіки, статусу депутатів місцевих рад, спеціального статусу м. Києва тощо. При цьому в основу планування своєї діяльності Комітет поклав План законодавчого забезпечення реформ в Україні, затверджений Парламентом 4 червня 2015 року.

Засідання Комітету за період третьої сесії проводились відповідно до постанови Верховної Ради України від 16.07.2015 № 625-VIII «Про календарний план проведення третьої сесії Верховної Ради України восьмого скликання». Засідання Комітету проводились, як правило, під час тижня пленарних засідань парламенту по середах, а в разі необхідності – в інший визначений день.

Під час розгляду питань порядку денного засідань Комітету були дотримані норми Закону України «Про комітети Верховної Ради України» та Регламенту Верховної Ради України в частині відкриття та закриття головуєчим засідання, винесення на обговорення проектів рішення підкомітетів, оголошення результатів голосування та прийняття рішення, інформування про матеріали, що надійшли на адресу Комітету, здійснення голосування народними депутатами-членами Комітету особисто в залі засідань.

Засідання Комітету та його підкомітетів проходили у діловій атмосфері, за взаємної поваги народних депутатів України – членів Комітету один до одного, працівників секретаріату та запрошених. Жодного разу дії народних депутатів України – членів Комітету не були оскаржені на предмет порушення етики поведінки, також жодного разу засідання Комітету не переносилися чи були припинені через відсутність кворуму. Середній показник присутності народних депутатів України – членів Комітету на його засіданнях склав близько 72 %,

тобто в середньому в одному засіданні Комітету брали участь 12 – 13 народних депутатів України із 17 осіб його загального складу.

ЗАКОНОПРОЕКТНА ФУНКЦІЯ КОМІТЕТІВ

статті 12, 15, 16

Закону України

“Про комітети Верховної Ради України”

Всього за звітний період було проведено 16 засідань Комітету, на яких розглянуто 93 питання різної спрямованості в розрізі виконання Комітетом законопроектної (56), організаційної (20) та контрольної

функцій (17). На цих засіданнях було розглянуто 34 законопроекти щодо яких Комітет визначався головним та 10 законопроектів щодо яких головними визначалися інші комітети.

Разом із тим, за період 3 сесії на розгляд Комітету надійшло 27 проектів законів України та 12 проектів постанов Верховної Ради України щодо підготовки яких його було визначено головним. Також Парламент прийняв 3 закони та 3 постанови, підготовлені та рекомендовані до прийняття Комітетом:

- Про внесення зміни до статті 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» щодо поіменних голосувань (від 26.11.2015 № 842-VIII);

- Про державну службу (від 10.12.2015 № 889-VIII);

- Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розширення повноважень органів місцевого самоврядування та оптимізації надання адміністративних послуг (від 10.12.2015 № 888-VIII);

- Про зміну і встановлення меж міста Суми і Сумського району Сумської області (від 15.09.2015 № 681-VIII);

- Про перейменування села Радянське Кременецького району Тернопільської області (від 25.11.2015 №825-VIII);

- Про зміну і встановлення меж міста Гірське Попаснянського району Луганської області (від 09.12.2015 № 885-VIII).

Підкомітет з питань місцевого самоврядування за період роботи третьої сесії запропонував для обговорення на засіданнях Комітету 10 проектів законів, головним з підготовки яких визначався Комітет та 3 проекти законів, головним з підготовки яких визначалися інші комітети парламенту:

- проект Закону про внесення змін до статті 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (щодо поіменних голосувань) (реєстр. № 2016а від 04.06.2015);

- проект Закону про внесення змін до Закону України «Про статус депутатів місцевих рад» (щодо особливостей відкликання депутата місцевої ради за рішенням місцевої організації партії) (реєстр. № 2154а від 23.06.2015);

- проект Закону про особливості управління окремими територіями Донецької та Луганської областей (реєстр. № 2435 від 19.03.2015);
- проект Закону про внесення змін до Закону України «Про статус депутатів місцевих рад» (щодо здійснення викладацької, наукової та творчої діяльності) (реєстр. № 2146а від 23.06.2015);
- проект Закону про внесення змін до Закону України «Про столицю України – місто-герой Київ» (щодо порядку призначення голови Київської міської державної адміністрації) (реєстр. № 2128а від 19.06.2015);
- проект Закону про внесення змін до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (щодо кількісного складу виконавчих комітетів місцевих рад) (реєстр. № 2399а від 17.07.2015);
- проект Закону про внесення змін до Закону України «Про порядок обчислення скликань представницьких органів місцевого самоврядування (рад)» щодо поновлення єдиного порядку обчислення скликань (реєстр. № 2294а від 06.07.2015);
- проект Закону про внесення змін до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (щодо забезпечення права на пільговий проїзд найменш захищеним верствам населення) (реєстр. № 2919 від 20.05.2015);
- проект Закону про внесення змін до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (щодо формування та затвердження структури, та штатів органів місцевого самоврядування) (реєстр. № 2012а від 04.06.2015);
- проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо надання органам місцевого самоврядування повноважень встановлювати обмеження продажу пива (крім безалкогольного), алкогольних, слабоалкогольних напоїв, вин столових (реєстр. № 3149 від 18.09.2015).
- проект Закону про внесення змін до деяких законів України (щодо реорганізації та ліквідації навчально-виховних закладів державної та комунальної форм власності за погодженням територіальних громад) (реєстр. № 2174 від 19.02.2015);
- проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо впорядкування торгівлі алкогольними напоями та тютюновими виробами (реєстр. № 2155а від 17.02.2015);
- проект Закону про внесення змін до деяких законів України (щодо захисту молоді від алкогольної та тютюнової залежності) (реєстр. № 2155а-1 від 23.06.2015);

У ході роботи над законопроектами, підкомітетом підтримувалися ініціативи, спрямовані на розширення повноважень органів місцевого самоврядування, покращення нормативної основи їх роботи, забезпечення прозорості діяльності, що цілком узгоджувалося зі змістом реформ, загальним вектором законопроектної роботи, відображеним у Плані законодавчого забезпечення реформ в Україні.

Так, підкомітет підтримав, а Комітет погодився з його висновком щодо необхідності прийняття проекту Закону про внесення змін до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (щодо формування та затвердження структури та штатів органів місцевого самоврядування) (реєстр. № 2012а від 04.06.2015), поданий народним депутатом України С.Тарутою. Цим проектом пропонувалося внести зміни до статей 10, 26, 42, 43 та 58 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», відповідно до яких впроваджується механізм формування, структури та штатів виконавчих органів, апарату ради та її виконавчого комітету виключно органами місцевого самоврядування.

Вищевказані зміни були спрямовані не лише на зміцнення законодавчих основ організаційно-правової самостійності органів місцевого самоврядування, але й усунення законодавчих прогалин. Адже з моменту визнання Рішенням Конституційного Суду України від 22.05.2008 № 10-рп/2008 неконституційності змін до деяких законів України (в тому числі окремих положень Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»), внесених Законом України від 28.12.2007 № 107-VI, діючі приписи щодо питань структури та штатів органів місцевого самоврядування втратили чинність, однак нових формулювань жоден із суб'єктів права законодавчої ініціативи за час, що минув з 2008 року не запропонував. Зважаючи на зазначене, народні депутати України – члени Комітету в ході обговорення висловили підтримку позиції підкомітету, що законопроект з реєстр. № 2012а заслуговує на увагу і підтримку при опрацюванні у Комітеті та подальшому розгляді у залі пленарних засідань.

Підкомітетом з питань місцевих органів виконавчої влади та територіального устрою за період роботи третьої сесії було запропоновано для розгляду Комітетом 5 проектів законів та 5 проектів постанов щодо яких Комітет було визначено головним, та 3 проекти постанов щодо яких головними визначалися інші комітети.

- проект Закону про визнання таким, що втратив чинність, Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» (реєстр. № 2067а від 12.06.2015);

- проект Закону про внесення змін до Закону України «Про статус гірських населених пунктів в Україні» (щодо розширення критеріїв віднесення населених

пунктів до категорії гірських та надання державних гарантій) (реєстр. № 2469 від 24.03.2015);

- проект Закону про внесення зміни до статті 58 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» щодо окремих питань здійснення керівництва виконавчими апаратами обласних та районних рад у Донецькій та Луганській областях (реєстр. № 3381 від 30.10.2015);

- проект Закону про внесення змін до Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» щодо забезпечення державної підтримки добровільного об'єднання територіальних громад (реєстр. № 3390 від 02.11.2015);

- проект Закону про внесення змін до Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» (в частині затвердження Перспективних планів формування спроможних громад) (реєстр. № 3095 від 15.09.2015);

- проект Постанови про зміну і встановлення меж міста Гірське Попаснянського району Луганської області (реєстр. № 3492 від 19.11.2015);

- проект Постанови про зміни в адміністративно-територіальному устрої Донецької області, зміну і встановлення меж міста Маріуполь та Волноваського району Донецької області (реєстр. № 3091 від 15.09.2015);

- проект Постанови про перейменування села Бихальцохівка Ріпкинського району Чернігівської області (реєстр. № 3708 від 23.12.2015);

- проект Постанови про віднесення міста Балта Балтського району Одеської області до категорії міст обласного значення (реєстр. № 3183 від 25.09.2015);

- проект Постанови про зміну і встановлення меж міста Бережани Тернопільської області (реєстр. № 3411 від 05.11.2015);

- проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо діяльності військово-цивільних адміністрацій (реєстр. № 3177 від 24.09.2015);

- проект Закону про внесення змін до законодавчих актів України (щодо особливостей статусу та здійснення повноважень військово-цивільних адміністрацій) (реєстр. № 3177-1 від 05.10.2015);

- проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо особливостей державної реєстрації органів місцевого самоврядування як юридичних осіб (реєстр. № 3106 від 15.09.2015).

Особливу увагу при роботі над законопроектами підкомітет звертав на вдосконалення норм Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад», якість положень якого безпосередньо впливає на ситуацію навколо процесів об'єднання територіальних громад. При цьому інформація, що свідчила про необхідність законодавчих змін, надходила безпосередньо з регіонів.

Зокрема, на деяких етапах процесу добровільного об'єднання територіальних громад з тих чи інших причин відбувалося певне зволікання, коли органи місцевого самоврядування обласного рівня не завжди своєчасно приймали рішення щодо ухвалення перспективних планів формування спроможних громад. Це мало місце у Закарпатській та Тернопільській областях.

Голова підкомітету, народний депутат України М.Федорук вніс на розгляд Верховної Ради України проект Закону про внесення змін до Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» (щодо забезпечення державної підтримки добровільного об'єднання територіальних громад) (реєстр. № 3390 від 02.11.2015), яким передбачалося, що якщо протягом місяця після подання Ради міністрів Автономної Республіки Крим, відповідної обласної державної адміністрації до Верховної Ради Автономної Республіки Крим, відповідної обласної ради проекту Перспективного плану формування територій громад чи змін до нього Верховна Рада Автономної Республіки Крим, відповідна обласна рада не схвалила проект чи зміни до нього, Кабінет Міністрів України може визнати створені відповідно до статті 7 цього Закону об'єднані територіальні громади, які відповідають проекту Перспективного плану формування територій громад чи змінам до нього як такі, що відповідають Перспективному плану формування територій громад.

Вищевказана законодавча пропозиція була підтримана Всеукраїнською асоціацією органів місцевого самоврядування «Асоціація міст України» та Комітетом на його засіданні 25 листопада 2015 року і направлена для розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України.

Підкомітетом з питань державної служби та служби в органах місцевого самоврядування за період роботи третьої сесії було запропоновано для розгляду на засіданнях Комітету 1 проект закону та 2 проекти постанов, щодо яких Комітет було визначено головним:

- проект Закону України «Про державну службу» (реєстр. № 2490 від 30.03.2015, друге читання);

- проект Постанови про здійснення заходів щодо комплексного реформування державної служби в Україні (реєстр. № 2552а від 03.07.2015);

- проект Постанови про встановлення парламентського контролю за реформуванням державної служби в Україні та сприяння імплементації європейських принципів урядування (реєстр. № 3452 від 11.11.2015).

Робота підкомітету практично протягом усього періоду третьої сесії була спрямована на підготовку до другого читання проекту Закону України «Про державну службу» (реєстр. № 2490 від 30.03.2015), прийняття якого передбачалося Планом законодавчого забезпечення реформ в Україні (підпункт 1.4.2 Державна служба Розділу I). Вона тривала на 8 засіданнях Комітету (2, 15 вересня, 2, 5, 6, 7, 30 жовтня, 4 листопада 2015 року), що було пов'язано з необхідністю опрацювання великої кількості пропозицій (1382) та узгодження підходів багатьох зацікавлених сторін до формулювань остаточної редакції документу.

У ході підготовки законопроекту до другого читання Комітетом в основному було збережено концепцію та ключові положення ухваленої в першому читанні редакції, водночас після доопрацювання було більш чітко окреслено сферу дії закону, змінено підхід від тотальної деполітизації державної служби до встановлення вимоги щодо призупинення членства в політичних партіях лише для державних службовців, які займають посади категорії «А», скасовано заборону на суміщення роботи на посаді державної служби з обов'язками депутата місцевої ради (за виключенням посад категорії «А»), посилено гарантії використання державної мови державними службовцями, запроваджено щорічну публічну звітування керівників органів виконавчої влади, посилено роль виборних органів первинних профспілкових організацій щодо захисту прав державних службовців, закладено гарантії щодо суттєвого збільшення оплати праці державних службовців, встановивши, що мінімальний розмір посадового окладу на найнижчій посаді державної служби не може бути меншим ніж два розміри мінімальної заробітної плати з 1 січня 2019 року. За підсумками розгляду Комітет на засіданні 30 жовтня 2015 року рекомендував Верховній Раді України проект Закону України про державну службу (реєстр. № 2490) прийняти в другому читанні та в цілому. Верховна Рада України 10 грудня лютого 2015 року голосами 261 народних депутатів України прийняла відповідний Закон, який було підписано Президентом України та опубліковано у газеті «Голос України» від 31.12.2015 № 250. Набрання чинності цим Законом передбачається з 1 травня 2016 року.

Підкомітетом з питань адміністративних послуг, державних символів та нагород за період роботи третьої сесії було підготовлено до розгляду на засіданнях Комітету 5 проектів законів, щодо яких Комітет було визначено головним:

- проект Закону про внесення змін до Закону України «Про державні нагороди України» (щодо процедури позбавлення державних нагород згідно з Законом України «Про санкції») (реєстр. № 2266а від 03.07.2015);

- проект Закону про вшанування героїзму і самопожертви Героя Небесної Сотні Михайла Жизневського (реєстр. № 3432 від 09.11.2015);

- проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розширення повноважень органів місцевого самоврядування та оптимізації надання адміністративних послуг (реєстр. № 2984 від 02.06.2015, друге читання);

- проект Закону про Державний Прапор України (реєстр. № 3334 від 16.10.2015);

- проект Закону про внесення зміни до Закону України «Про адміністративні послуги» щодо особливостей надання адміністративних послуг у Донецькій області на період проведення антитерористичної операції (реєстр. № 3242 від 06.10.2015).

Протягом третьої сесії були помітні зусилля Комітету в роботі з реформування системи надання адміністративних послуг, яку забезпечував підкомітет з питань адміністративних послуг, державних символів та нагород. Така діяльність узгоджувалася з Планом законодавчого забезпечення реформ в Україні, підпунктом 1.4.3 Розділу I якого передбачалося прийняття в період 2 кварталу 2015 – 2016 років проекту Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розширення повноважень органів місцевого самоврядування та оптимізації надання адміністративних послуг. Робота з підготовки відповідного законопроекту з реєстраційним № 2984 до другого читання почалася з 2 вересня 2015 року зі створенням Робочої групи Комітету. До складу цієї групи було включено представників Апарату Верховної Ради України, Секретаріату Кабінету Міністрів України, Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, Центральної виборчої комісії, асоціацій органів місцевого самоврядування із Всеукраїнським статусом, найбільш відомих центрів надання адміністративних послуг, неурядових організацій, науковців, експертів. Підготовка законопроекту тривала майже три місяці і завершилася 25 листопада 2015 року ухваленням остаточного висновку Комітету з рекомендацією Парламенту прийняти законопроект в другому читанні та в цілому.

У ході підготовки було опрацьовано 158 пропозицій суб'єктів права законодавчої ініціативи, що дозволило суттєво вдосконалити текст законопроекту, зберігши основні концептуальні підходи до делегування окремих повноважень органів державної влади органам місцевого самоврядування (реєстрація і зняття з реєстрації місця проживання особи, надання витягів із Державного земельного кадастру, ведення реєстру територіальної громади тощо). Особливу увагу було надано питанням нормативного забезпечення функціонування і взаємодії державних автоматизованих баз даних та локальних баз органів місцевого самоврядування, їхньої інтегрованості з Єдиним державним порталом адміністративних послуг, що в майбутньому максимально спростить саму процедуру надання адміністративних послуг шляхом переходу до електронних форматів їх надання.

10 грудня 2015 року Верховна Рада України прийняла законопроект з реєстр. № 2984 в цілому як Закон і на сьогодні він разом із прийнятими 26 листопада 2015 року проектами законів України про внесення змін до Бюджетного кодексу України (щодо фінансової забезпеченості надання адміністративних послуг органами місцевого самоврядування) (реєстр. № 2981), про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень (реєстр. № 2982) та про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань (реєстр. № 2983) визначає основний масив адміністративних послуг, переданих від органів виконавчої влади органам місцевого самоврядування в рамках реформи з децентралізації публічної влади.

Підкомітет з питань органів самоорганізації населення, місцевих виборів та інших форм безпосередньої демократії особливу увагу приділяв розгляду клопотань щодо призначення позачергових місцевих виборів.

За час роботи третьої сесії восьмого скликання підкомітетом було підготовлено, а Комітетом розглянуто на засіданнях та подано на розгляд Верховної Ради України 4 проекти законів України та 2 проекти постанов, щодо яких Комітет було визначено головним та 1 проект закону, щодо якого головним визначався інший комітет:

- проект Закону про органи самоорганізації населення (реєстр. № 2466 від 24.03.2015);

- проект Закону про загальні збори (конференції) членів територіальної громади за місцем проживання (реєстр. № 2467 від 24.03.2015);

- проект Закону про проведення позачергових виборів Криворізького міського голови (27 березня 2016 року) (реєстр. № 3613 від 10.12.2015);

- проект Закону про внесення змін до Закону України «Про вибори народних депутатів України» (щодо виключення кандидатів у народні депутати України з виборчого списку партії у багатомандатному окрузі) (реєстр. № 3700 від 22.12.2015);

- проект Постанови про внесення зміни до пункту 4 Постанови Верховної Ради України «Про призначення чергових виборів депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів у 2015 році» (реєстр. № 3017 від 03.09.2015);

- проект Постанови про призначення позачергових виборів Криворізького міського голови та депутатів Криворізької міської ради (28 лютого 2016 року) (реєстр. № 3652 від 15.12.2015);

- проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо вимог до кандидатів на посади сільських, селищних та міських голів (реєстр. № 2030а від 05.06.2015).

Одним із пріоритетних напрямків роботи підкомітету за час третьої сесії було вдосконалення правової основи діяльності органів самоорганізації населення, як найближчої до людини ланки системи місцевого самоврядування. Аналогічні наміри переслідували і автори проекту Закону про органи самоорганізації населення (реєстр. № 2466 від 24.03.2015), які зазначали, що він має на меті покращення існуючої ситуації у сфері регламентації правового статусу органів самоорганізації населення і створення умов для безпосередньої участі членів територіальних громад у вирішенні питань місцевого значення шляхом, зокрема, уточнення та розширення понятійного апарату, що вживається у Законі, спрощення процедури утворення та скорочення терміну легалізації органу самоорганізації населення, розширення повноважень органу самоорганізації населення тощо.

Готуючи розгляд законопроекту, підкомітет запропонував звернутися з пропозиціями щодо надання відповідних коментарів та висновків до Інституту законодавства Верховної Ради України, Національної академії державного управління при Президентові України, Інституту державної служби та місцевого самоврядування Національної академії державного управління при Президентові України, Інституту проблем державного управління та місцевого самоврядування Національної академії державного управління при Президентові України, Національного юридичного університету ім. Ярослава Мудрого, Академії муніципального управління, Науково-дослідного інституту державного будівництва та місцевого самоврядування, Всеукраїнської асоціації органів місцевого самоврядування «Українська асоціація районних та обласних рад», Всеукраїнської асоціації сільських та селищних рад, Всеукраїнської громадської організації «Асоціація сприяння самоорганізації населення». Аналіз отриманих відповідей, а також листів Всеукраїнської асоціації органів місцевого самоврядування «Асоціація міст України» і Громадської ради при Херсонському міському голові, попри значну кількість отриманих від експертів різнопланових пропозицій і зауважень до законопроекту, дозволив констатувати актуальність та схвальне сприйняття муніципальною громадськістю ідеї оновлення законодавства у сфері організації і діяльності органів самоорганізації населення.

Комітет на своєму засіданні 11 листопада 2015 року підтримав необхідність прийняття за основу законопроекту з реєстр. № 2466 в першому читанні. При цьому народні депутати України – члени Комітету підкреслили, що прийняття нової редакції базового закону у сфері самоорганізації населення також передбачено підпунктом 3.2. Децентралізація влади та реформа місцевого самоврядування Розділу 3 Плану законодавчого забезпечення реформ в Україні.

Підкомітет з питань регіональної політики, місцевих бюджетів та комунальної власності за звітний період запропонував для розгляду на засіданнях Комітету 3 проекти законів, щодо яких головними було визначено інші комітети парламенту:

- про внесення змін до Закону України «Про гуманітарну допомогу» щодо звільнення від сплати митних платежів транспортних засобів, які надійшли у якості гуманітарної допомоги для забезпечення соціально-економічних потреб територіальних громад в Україні (реєстр. № 2160а від 24.06.2015);

- про внесення змін до Закону України «Про гуманітарну допомогу» (щодо позбавлення оподаткування транспортних засобів, які надійшли як гуманітарна допомога сільським, селищним, міським радам) (реєстр. № 2160а-1 від 09.07.2015);

- проект Закону про Державний бюджет України на 2016 рік (реєстр. № 3000 від 24.12.2015, доопрацьований).

Питання законодавчої основи формування місцевих бюджетів завжди залишалися в полі зору підкомітету з питань регіональної політики, місцевих бюджетів та комунальної власності. Особливу актуальність вони набули наприкінці третьої сесії, коли Уряд подав на розгляд Верховної Ради України доопрацьований проект Закону про Державний бюджет України на 2016 рік (реєстр. № 3000), проекти змін до Бюджетного та Податкового кодексів і деяких інших законів України, які могли спричинити вкрай негативні наслідки для місцевих бюджетів і стати на заваді процесам реформування місцевого самоврядування.

Завдяки плідній роботі народних депутатів України - членів Комітету спільно з всеукраїнськими асоціаціями органів місцевого самоврядування «Асоціація міст України» та «Українська асоціація районних та обласних рад» у прийнятих Парламентом України редакціях Бюджетного і Податкового кодексів та Закону України «Про Державний бюджет України на 2016 рік» вдалося захистити інтереси місцевого самоврядування по таких позиціях:

– перенесено із спеціального фонду (з джерелом формування від конфіскованого майна) до загального фонду державного бюджету фінансування субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад (1 млрд. грн.) та державного фонду регіонального розвитку (3 млрд. грн.). Крім того, додатково передбачено 1,94 млрд. грн. субвенції місцевим бюджетам на соціально-економічний розвиток окремих територій та 0,95 млрд. грн. коштів для капітальних видатків за програмою «Підтримка державних та регіональних інвестиційних проектів»;

- 100% єдиного податку будуть зараховуватись до бюджетів базового рівня (плановий обсяг надходжень від цього джерела у 2016 році складе 10,5 млрд. грн.);
- вищі навчальні заклади I-II рівня акредитації фінансуватимуться з державного бюджету (уникли 2 млрд. грн. додаткових видатків місцевих бюджетів);
- збережено чинну систему розмежування видатків на охорону здоров'я за видами медичної допомоги, що дозволило залишити заклади вторинної медичної допомоги у підпорядкуванні міст обласного значення, районів, об'єднаних громад;
- не дозволено спрямовувати освітню субвенцію та її залишки на централізовані заходи, визначені Урядом (органи місцевого самоврядування самі визначатимуть напрями використання цих коштів з врахуванням їх цільового призначення та на оновлення матеріально-технічної бази закладів освіти);
- залишено у бюджетах базового рівня 100% місцевого акцизу (5% з роздрібного продажу тютюнових та алкогольних виробів, нафтопродуктів);
- вилучено норми про фінансування пільгових перевезень за рахунок місцевих бюджетів (збережено чинну редакцію статті 102 Бюджетного кодексу, яка передбачає фінансування таких видатків за рахунок субвенції з державного бюджету);
- збільшено ставку податку на доходи фізичних осіб до 18 % (у 2015 році середня ставка складала 15%) з одночасним зменшенням розміру сплати єдиного соціального внеску до 22% (у 2015 році він складав для бюджетної сфери 36,3%), що дозволить органам місцевого самоврядування отримати додаткові надходження від зазначеного податку та економію по сплаті внеску;
- залишено без змін спрощену систему оподаткування для платників I-II групи єдиного податку;
- для III групи платників єдиного податку підвищено поріг перебування на спрощеній системі, а юридичним особам збережено право перебувати на спрощеній системі оподаткування;
- для платників єдиного податку IV групи збільшено розмір ставок податку майже у 2 рази, що в цілому призведе до збільшення надходжень місцевих бюджетів у 2016 році до 2,9 млрд. грн.;
- вилучено з Податкового кодексу норми, якими передбачалося придбання касових апаратів для малого бізнесу за рахунок місцевих бюджетів в порядку, визначеному Урядом, що вимагало б додаткових видатків з місцевих бюджетів у розмірі 2,2 млрд. грн.;
- збільшено до 3% (зараз до 2%) граничну ставку податку на нерухомість і розширено базу його оподаткування;

– розширено перелік об’єктів оподаткування транспортним податком;

– запроваджено нарахування та сплату орендної плати за земельну ділянку виключно з моменту укладання договору. За чинної системи нарахування плати за землю та сама сплата починалися лише з моменту реєстрації угоди, що призводило до затримки таких надходжень до місцевого бюджету в середньому на 3-6 місяців.

Ключовими пріоритетами законопроектної роботи Комітету і його підкомітетів впродовж третьої сесії були підготовка нормативної основи децентралізації влади зі зміцненням системи місцевого самоврядування, організаційних, правових, матеріально-фінансових аспектів її функціонування, реформування державної служби, нагородної справи, системи надання адміністративних послуг, розвиток форм безпосередньої демократії тощо. Ця робота відповідала положенням Плану законодавчого забезпечення реформ в Україні, здобувши широку підтримку у суспільстві і політичному середовищі, та складає основу для планування подальшої діяльності Комітету на наступну, четверту сесію Верховної Ради України VIII скликання.

РОБОЧІ ГРУПИ КОМІТЕТУ

За період роботи третьої сесії Верховної Ради України VIII скликання (вересень-лютий) Комітет з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування, керуючись статтею 15 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», створив 5 робочих груп, а саме:

Комітет при здійсненні законопроектної функції має право:

... 5) **створювати робочі групи** і призначати їх керівників із числа членів комітету для підготовки проектів актів Верховної Ради України, питань, що обговорюються на засіданнях комітетів, проектів рішень, рекомендацій, висновків

- Робоча група Комітету з опрацювання та підготовки до другого читання проекту Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розширення повноважень органів місцевого самоврядування та оптимізації надання адміністративних послуг (реєстр. № 2984) – 02.09.2015, керівник – народний депутат України О.Дехтярчук;

- Робоча група Комітету з підготовки комітетських слухань на тему: «Удосконалення правового регулювання нагородної справи України» – 07.10.2015, керівник – народний депутат України О.Дехтярчук;

- Робоча група Комітету з підготовки виїзних комітетських слухань з питань реалізації законодавства України про адміністративні послуги – 30.10.2015, керівник – народний депутат України О.Дехтярчук;

- Робоча група Комітету з розробки концепції реформування та розвитку нагородної справи України – 09.12.2015, керівник – Голова Комітету, народний депутат України С.Власенко.

- Робоча група Комітету з підготовки до другого читання проекту Закону про внесення змін до Закону України «Про статус депутатів місцевих рад» (щодо відкликання депутатів місцевих рад) (реєстр. № 3693 – 27.01.2016, керівник – народний депутат України Ю.Бублик.

Склад робочих груп формувався на базі підкомітетів Комітету із залученням працівників секретаріату Комітету, представників органів державної влади та органів місцевого самоврядування, всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування, центрів надання адміністративних послуг, наукових та навчальних закладів, вітчизняних та міжнародних неурядових організацій, провідних експертів та фахівців із відповідних питань.

Результатами роботи зазначених груп стали успішно проведені комітетські слухання, підготовлені для розгляду на засіданні Комітету проекти їх рекомендацій, а також опрацювання пропозицій і зауважень суб'єктів права законодавчої ініціативи та підготовка порівняльної таблиці до законопроекту з реєстр. № 2984 з подальшим її розглядом на засіданні Комітету. Зазначений законопроект за рекомендацією Комітету було прийнято Верховною Радою України в другому читанні і в цілому як Закон на її пленарному засіданні 10 грудня 2015 року.

ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНИХ ПОВНОВАЖЕНЬ,

АНАЛІЗ ПРАКТИКИ ЗАСТОСУВАННЯ ЗАКОНІВ

Впродовж третьої сесії Верховної Ради України VIII скликання Комітет з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування в контексті виконання контрольних повноважень здійснював аналіз практики застосування законодавчих актів, віднесених до предмету його відання, у діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, оперативно реагував на обставини, що склалися у відповідних сферах суспільних

відносин і потребували його висновків, визначення позиції або втручання у перебіг ситуації.

КОНТРОЛЬНА ФУНКЦІЯ КОМІТЕТІВ

*статті 14, 24-33¹
Закону України
"Про комітети Верховної Ради України"*

Так, двічі за звітний період Комітет розглядав матеріали Рахункової палати, а саме: інформацію щодо використання коштів Державного бюджету України на забезпечення діяльності органів державного управління у 2013-2014 роках та інформацію щодо результатів аудиту використання субвенції з

державного бюджету міському бюджету міста Києва на виконання функцій столиці у 2014 році. У ході розгляду надана інформація ретельно та всебічно обговорювалася і бралася до вдома та врахування в роботі. Разом із тим, Комітет рекомендував Кабінету Міністрів України врахувати пропозиції Рахункової палати щодо необхідності внесення змін до статті 4 Закону України «Про столицю України – місто-герой Київ» у частині визначення пріоритетом використання коштів субвенції на виконання функцій столиці, розвиток столичної інфраструктури, а також рекомендував Міністерству фінансів України при плануванні коштів державного бюджету на виконання м.Києвом функцій столиці забезпечити пріоритетність спрямування фінансового ресурсу державного бюджету на розвиток столичної інфраструктури.

На адресу Комітету надходили, були обговорені та взяті до уваги:

- звернення окремих районних рад щодо недопущення ліквідацію районі у процесі здійснення адміністративно-територіальної реформи;
- пропозиції Асоціації малих міст України щодо можливості одночасного надання статусу міст обласного значення всім містам районного значення в Україні;
- інформація окремих обласних рад (Житомирська, Івано-Франківська, Кіровоградська, Київська, Одеська, Полтавська, Хмельницька, Чернівецька) щодо утворення об'єднаних територіальних громад та призначення перших місцевих виборів;
- інформація Мінрегіону та Центральної виборчої комісії щодо проблемних питань, які виникають в процесі добровільного об'єднання територіальних громад;
- інформація в.о. голови Донецької обласної ради щодо проблемних питань подальшої діяльності місцевих рад, їх виконавчих органів та апаратів, сільських, селищних, міських голів на окремих територіях в Донецькій області;

- інформація щодо призначення перших місцевих виборів в об'єднаних територіальних громадах, до складу яких увійшли територіальні громади міст обласного значення та територіальні громади населених пунктів суміжних районів;

- інформація Першого Заступника Міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України В.Негоди про концептуальні засади законодавчого забезпечення правового статусу префектів, як одного із ключових питань реформи децентралізації влади (в розвиток змін до Конституції України щодо децентралізації влади, відображених у законопроекті з реєстр. № 2217а);

- звернення Комітету з питань правової політики та правосуддя про визначення позиції стосовно порядку фінансування перших виборів старост;

- інформація окремих органів місцевого самоврядування щодо перейменування населених пунктів та районів, назви яких містять символіку комуністичного тоталітарного режиму;

- інформація щодо питання здійснення повноважень органами місцевого самоврядування, чергові вибори до яких 25 жовтня 2015 року не проводились (затверджено відповідь місцевим радам та військово-цивільним адміністраціям Донецької та Луганської областей з цього питання);

- інформація щодо питань реалізації Закону України «Про співробітництво територіальних громад».

На засіданні Комітету, що відбулося 7 жовтня 2015 року, було затверджене Роз'яснення Комітету стосовно процедури звітування сільським, селищним, міським головою та депутатами сільської, селищної, міської ради перед відповідною територіальною громадою (відповідно до частини першої статті 13 та частини третьої статті 21 Закону України «Про комітети Верховної Ради України»). При його підготовці Комітет врахував позицію Інституту законодавства Верховної Ради України, Науково-дослідного інституту державного будівництва та місцевого самоврядування Національної академії правових наук України, Всеукраїнської асоціації сільських та селищних рад, Всеукраїнської асоціації органів місцевого самоврядування «Асоціація міст України» та висловив своє бачення таких питань:

- чи повинен сільський, селищний, міський голова дати оголошення про час і місце подання звіту?

- чи можна звітувати неодноразово протягом року?

- чи повинен звіт сільського, селищного, міського голови мати письмову форму і чи має право громадянин звернутися до органів місцевого самоврядування для отримання копій відповідного звіту?

Наслідком аналізу практики застосування законів України та формування пропозицій щодо законодавчого врегулювання проблемних питань у тій чи іншій

сфері суспільних відносин стало проведення в період третьої сесії двох комітетських слухань: на тему «Удосконалення правового регулювання нагородної справи України» (23 листопада 2015 року, м. Київ) та з питань реалізації законодавства України про адміністративні послуги (1-2 грудня 2015 року, м. Вінниця).

Під час розгляду на засіданні Комітету 2 вересня 2015 року інформації про Постанову Центральної виборчої комісії від 29.08.2015 р. № 207 «Про неможливість проведення чергових виборів депутатів окремих районних, міських, районних у містах, сільських, селищних рад Донецької області та відповідних сільських, селищних, міських голів 25 жовтня 2015 року» та про Постанову Центральної виборчої комісії від 29.08.2015 р. № 208 «Про неможливість проведення чергових виборів депутатів окремих районних, міських, районних у містах, сільських, селищних рад Луганської області та відповідних сільських, селищних, міських голів 25 жовтня 2015 року», що прийняті на виконання Постанови Верховної Ради України №645-VIII «Про призначення чергових виборів депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів у 2015 році (25 жовтня)», народні депутати України - члени Комітету підтримали пропозиції Голови Комітету С.Власенка щодо необхідності внесення зміни до пункту 4 Постанови Верховної Ради України «Про призначення чергових виборів депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів у 2015 році» з метою узгодження змісту цього пункту з положеннями пункту 7 частини першої статті 24 Закону України «Про місцеві вибори», а також внесення зміни до пункту 4 Розділу XV Прикінцеві та перехідні положення Закону України «Про місцеві вибори» і вилучення з нього положення про визначення Парламентом переліку адміністративно-територіальних одиниць, в яких не проводяться місцеві вибори, призначені на 25 жовтня 2015 року.

Наслідком реалізації вищезгаданих пропозицій стали розробка і внесення народними депутатами України – членами Комітету на розгляд Верховної Ради України проекту Постанови Верховної Ради України про внесення зміни до пункту 4 Постанови Верховної Ради України «Про призначення чергових виборів депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів у 2015 році» (реєстр. № 3017 від 03.09.2015) та проект Закону України про внесення зміни до пункту 4 Розділу XV Прикінцеві та перехідні положення Закону України «Про місцеві вибори» (реєстр. № 3018 від 03.09.2015).

КРУГЛІ СТОЛИ, КОНФЕРЕНЦІЇ, СЕМІНАРИ, СЛУХАННЯ В КОМІТЕТІ

ФОРМИ РОБОТИ КОМПЕТІВ

1. Формами роботи комітетів є

засідання,
слухання в комітетах.

4. Комітети можуть організовувати

"круглі столи", конференції

та інші заходи, проведення яких не

На виконання Плану роботи Комітету з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування на період третьої сесії Верховної Ради України VIII скликання (вересень 2015 року – лютий 2016 року) та з огляду на положення статей 29 та 42 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», які дозволяють парламентським комітетам проводити слухання у комітетах та організовувати круглі столи, конференції та інші заходи, проведення яких не

суперечить законодавству України, за звітний період Комітет провів, організував або став співорганізатором 6 відповідних заходів: слухань у комітеті, круглих столів, семінарів, конференцій, форумів.

Круглий стіл «Реформування публічної служби та правовий і соціальний захист державних службовців: досвід Литовської Республіки для України» було проведено 6 жовтня 2015 року в Національній академії державного управління при Президентові України за участю члена Сейму Литовської Республіки, Прем'єр-міністра Литовської Республіки (1999-2000, 2008-2012) Андрюса Кубілюса. У ході роботи круглого столу учасники обговорили пріоритети і цінності у реформуванні публічної служби в Україні, переваги і дискусійні аспекти нового Закону України «Про державну службу», окреслили роль Національної академії у модернізації системи підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації державних службовців в Україні. Окрему увагу учасники зібрання приділили проблемам діагностики та розвитку управлінських і лідерських здібностей публічних службовців в Україні та за кордоном.

Семінар-круглий стіл в рамках проекту «Рада за Європу» на тему «Реформа державної служби в контексті всеохоплюючої реформи державного управління в Україні» відбувся 2 листопада 2015 року в Комітеті за ініціативи Громадської організації «Лабораторія законодавчих ініціатив» та підтримки Представництва Європейського Союзу в Україні. Під час заходу, в якому взяли участь народні депутати України, представники державних органів та органів місцевого самоврядування, їх провідних асоціацій, вітчизняних та міжнародних неурядових організацій, представники Програми ЄС та ОБСЄ Sigma, науковці та експерти, обговорювався комплекс питань, пов'язаних із стратегічним баченням реформи державного управління в Україні, ухваленням у другому читанні нової редакції Закону України «Про державну службу», а також очікуваними наслідками реформи всього управлінського апарату.

5-6 листопада 2015 року пройшов II Форум місцевої демократії «Формуємо спроможні громади», організований в партнерстві з Асоціацією малих міст України та за підтримки Швейцарсько-українського проекту «Підтримка децентралізації в

Україні» DESPRO і проекту Академії Фольке Бернадотте «Місцеве самоврядування та верховенство права в Україні». Метою форуму було консолідувати зусилля органів місцевого самоврядування, центральних органів державної влади, громадянського суспільства і лідерів громад, міжнародних програм технічної допомоги та експертного середовища для успішної реалізації реформи місцевого самоврядування.

Перша Міжнародна науково-практична конференція «Регіональна політика: законодавче регулювання та практична реалізація» відбулася 24-25 листопада 2015 року в Київському національному університеті будівництва і архітектури. Тематика цього заходу охоплювала питання світового досвіду законодавчого регулювання та реалізації регіональної політики, історико-культурних та політико-правових засад регіонального розвитку, шансів та ризиків процесу децентралізації в Україні, соціологічних досліджень соціальних систем, впливу місцевих виборів 2015 року на регіональні політичні процеси і еліти тощо.

23 листопада 2015 року Комітетом були проведені комітетські слухання на тему: «Удосконалення правового регулювання нагородної справи України», під час яких, зокрема, було обговорено питання підстав позбавлення державних нагород, можливостей особи відмовитися від нагороди, створення єдиного реєстру державних нагород, порядку нагородження, нагородження званням Герой України іноземців тощо.

Учасникам слухань було презентовано висновок Ради Європи щодо законодавства стосовно державних нагород України, в якому проаналізовано основні положення законодавства України в цій сфері, а також наведено приклади й передові практики інших держав, таких як Естонія, Франція, Німеччина, Італія, Польща і Великобританія. При цьому було запропоновано напрямки можливих змін у сфері державних нагород України з урахуванням відповідних прикладів і передового досвіду, закріплених у правових положеннях держав – членів Ради Європи.

Результати обговорення були узагальнені в Рекомендаціях, схвалених Комітетом 23 грудня 2015 року, відповідно до яких Верховній Раді України рекомендовано продовжити вдосконалення законодавства про державні нагороди України шляхом внесення змін до Закону України «Про державні нагороди України», посилити адміністративну відповідальність за порушення у сфері правовідносин, які виникають під час використання державних нагород, шляхом внесення змін та доповнень Кодексу України про адміністративні правопорушення, винести на широке обговорення питання щодо вдосконалення законодавства про державні нагороди України.

Водночас, з метою формування концептуальних підходів у реформуванні та розвитку нагородної справи України, підготовці пропозицій, визначення шляхів, механізмів та способів вирішення проблемних питань удосконалення системи державних нагород, відзначаючи при цьому необхідність системного і якісного опрацювання відповідного нормативного матеріалу та керуючись статтею 15 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», Комітет на своєму засіданні 9

грудня 2015 року вирішив утворити Робочу групу Комітету з розробки концепції реформування та розвитку нагородної справи України із залученням до участі в її роботі народних депутатів України, представників Апарату Верховної Ради України, Адміністрації Президента України, Секретаріату Кабінету Міністрів України, центральних органів виконавчої влади, провідних асоціацій органів місцевого самоврядування, неурядових організацій, науковців, експертів. Керівником Робочої групи було призначено народного депутата України, Голову Комітету С.Власенка.

В контексті вивчення практики і контролю за застосуванням законів, Комітет провів 1-2 грудня 2015 року в місті Вінниця виїзні комітетські слухання з питань реалізації законодавства України про адміністративні послуги. Проведенню заходу сприяли Проект «Реформа управління на сході України», який виконується Німецьким товариством міжнародного співробітництва (GIZ), Проект ПРООН та ЄС «Поширення кращих практик недержавного моніторингу надання адміністративних послуг», Програма Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) «RADA: підзвітність, відповідальність, демократичність», Програма Ради Європи «Децентралізація і територіальна консолідація в Україні», а також Вінницька міська рада.

Слухання в Комітеті стали свого роду звітом та презентацією кращих практик стосовно того, що зроблено у сфері надання адміністративних послуг, включаючи законодавчий, інституційний, фінансовий, інформаційний, просвітницький та інші аспекти, а також майданчиком, на якому було визначено коло завдань, які постали перед Комітетом, органами державної влади та органами місцевого самоврядування в питанні реформування системи надання адміністративних послуг.

Учасники зібрання наголошували, що реалізовані за останній час системні кроки органів державної влади та органів місцевого самоврядування свідчать про розуміння у владних колах на усіх рівнях актуальності та необхідності здійснення реформи у сфері надання адміністративних послуг. Завданням даної реформи є надання публічних послуг відповідно до державних стандартів з урахуванням необхідності забезпечення територіальної доступності, що передбачає надання послуг на території громади, де проживає особа. Наразі надання послуг за принципом роботи «єдиного вікна» ускладнено через відсутність належної взаємодії між суб'єктами надання адміністративних послуг. Необхідність отримання різноманітних довідок, витягів, виписок, які видаються як державними органами так і органами місцевого самоврядування, а також відповідними підприємствами, установами, організаціями для отримання тої чи іншої адміністративної послуги, змушує отримувача послуг вдаватись до корупції і «обходити закон», щоб задовольнити свої життєві потреби.

За результатами роботи вищезазначених комітетських слухань, Комітет на своєму засіданні 23 грудня 2015 року затвердив їх Рекомендації, котрі містили розгорнутий аналіз ситуації у сфері надання адміністративних послуг, в т.ч. щодо її законодавчого забезпечення, а також рекомендації Верховній Раді України та її комітетам, Кабінету Міністрів України, Міністерству юстиції України, Міністерству економічного розвитку і торгівлі України, районним державним адміністраціям,

органам місцевого самоврядування та їх асоціаціям, міжнародним фінансовим та донорським організаціям, навчальним закладам, науковим установам, громадським об'єднанням щодо здійснення певних заходів і кроків в межах їх повноважень та предметів відання, спрямованих на підвищення якості, ефективності, доступності, прозорості надання адміністративних послуг, зокрема у новоутворених об'єднаних територіальних громадах.

МІЖНАРОДНЕ ПАРТНЕРСТВО, ВЗАЄМОДІЯ З МІЖНАРОДНИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ, МІЖПАРЛАМЕНТСЬКА СПІВПРАЦЯ

Керуючись статтями 13, 23 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», які надають можливості для широкої взаємодії з міжнародними організаціями, Комітет впродовж звітного періоду продовжив практику тісної співпраці з міжнародними партнерами Комітету:

- Програмою Ради Європи «Посилення місцевої демократії та підтримка реформ місцевого самоврядування в Україні»;

- Програмою Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) «RADA: підзвітність, відповідальність, демократичність»;

- Швейцарсько-українським проектом «Підтримка децентралізації в Україні» (DESPRO);

- Академією Фольке Бернадотта (Шведське урядове агентство з питань миру, безпеки і розвитку), яка розпочинає реалізацію нового проекту «Місьцеве самоврядування і верховенство права в Україні»;

- програмами місцевого розвитку ПРООН;

- Проектом «Реформа управління на сході України», який виконується Німецьким товариством міжнародного співробітництва (GIZ).

Зазначена співпраця включала інтелектуальну, організаційну, матеріальну підтримку при проведенні засідань Комітету, його підкомітетів і робочих груп, плануванні, організації і проведенні комітетських слухань, круглих столів, семінарів, конференцій, робочих зустрічей, візитів, надання експертних висновків і аналітичних матеріалів при здійсненні законопроектної та контрольної функцій в межах предмету відання Комітету тощо.

Народні депутати України – члени Комітету брали активну участь у роботі парламентських делегацій Верховної Ради України до низки міжнародних європейських організацій:

- у складі Постійної делегації у Парламентській асамблеї Ради Європи – Голова Комітету С.[Власенко](#) як заступник члена Постійної делегації та Секретар Комітету О.[Гончаренко](#) як член Постійної делегації;

- у складі Постійної делегації у Парламентській асамблеї Організації з безпеки та співробітництва в Європі – Заступник Голови Комітету С.[Кудлаєнко](#) як заступник члена Постійної делегації;

- у складі Постійної делегації Верховної Ради України у Парламентській асамблеї ЄС – Східні сусіди (ПА ЄВРОНЕСТ) – Заступник Голови Комітету В.[Курило](#) як заступник Глави Постійної делегації.

- у складі Української частини Парламентського комітету асоціації – голова підкомітету питань державної служби та служби в органах місцевого самоврядування А.[Шкрум](#) як заступник члена Української частини Комітету.

Крім того, Голова Комітету С.Власенко є представником Комітету з правових питань і прав людини Парламентської асамблеї Ради Європи у GRECO (Група держав проти корупції), а народні депутати України – члени Комітету є членами груп з міжпарламентських зв'язків із 37-ма країнами світу.

У рамках міжнародної співпраці та партнерства за період третьої сесії Верховної Ради України відбулися наступні заходи за участі народних депутатів України – членів Комітету:

Голова Комітету С.Власенко 3 вересня 2015 року провів зустріч у Комітеті з радником Посольства Республіки Польща в Україні п. Маріушем Краєвські та Директором Офісу Фонду міжнародної солідарності “Solidarity Fund PL” у м.Києві п. Маркіяном Желяком;

голова підкомітету з питань регіональної політики, місцевих бюджетів та комунальної власності А.Река і голова підкомітету з питань місцевих органів виконавчої влади та територіального устрою М.Федорук у період з 9 по 13 вересня 2015 року перебували у Державі Ізраїль з робочим візитом з метою активізації міжпарламентського діалогу, обміну досвідом та визначення подальших шляхів співпраці між законодавчими органами України і Держави Ізраїль;

Голова Комітету, заступник члена Постійної делегації Верховної Ради України у ПАРЕ С.Власенко, відповідно до Орієнтовного плану міжнародних обмінів Верховної Ради України на 2015 рік та графіка роботи Парламентської асамблеї Ради Європи у період з 16 по 19 вересня 2015 року у складі Постійної делегації Верховної Ради України у ПАРЕ взяв участь засіданні Комітету з питань міграції, біженців та переміщених осіб ПАРЕ (м.Париж, Французька Республіка);

голова підкомітету з питань адміністративних послуг, державних символів та нагород О.Дехтярчук і голова підкомітету з питань місцевих органів виконавчої влади та територіального устрою М.Федорук у період з 27 вересня по 1 жовтня 2015 року перебували у м. Парижі (Французька Республіка) з навчальним візитом на

тему: «Законодавче забезпечення та практичні аспекти функціонування інституту префектів у Франції»;

Голова Комітету з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування С.Власенко та Голова Комітету з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин Г.Немиря провели 19 жовтня 2015 року зустріч щодо місцевих виборів із міжнародними спостерігачами та представниками громадських організацій;

Голова Комітету С.Власенко 27 жовтня 2015 року зустрівся з п. Енн Бойл, яка є директором по Європі і Євразії компанії Кімонікс Інтернешнл (Chemonics International) та виконувала багато проектів у багатьох регіонах світу, що підтримувалися Агентством США з міжнародного розвитку (USAID);

Секретар Комітету, член Постійної делегації Верховної Ради України у ПАРЕ О.Гончаренко з 30 жовтня по 2 листопада 2015 року взяв участь у спостереженні за парламентськими виборами у Азербайджанській Республіці у складі Спеціального комітету Парламентської асамблеї Ради Європи (м. Баку, Азербайджанська Республіка);

Голова Комітету С.Власенко у період з 1 по 3 листопада 2015 року взяв участь у засіданні Комітету з юридичних питань та прав людини ПАРЕ (м.Париж, Французька Республіка);

Секретар Комітету О.Гончаренко у період з 22 по 25 листопада 2015 року взяв участь у засіданні Комітету з соціальних питань, охорони здоров'я та сталого розвитку ПАРЕ (м. Париж, Французька Республіка);

Голова Комітету С.Власенко як представник Комітету з юридичних питань та прав людини ПАРЕ у період з 2 по 4 грудня взяв участь у засіданні GRECO (Група країни пороти корупції);

Голова Комітету С.Власенко у період з 7 по 10 грудня 2015 року взяв участь у засіданнях Комітету з юридичних питань та прав людини ПАРЕ і Комітету з питань міграції, біженців та переміщених осіб ПАРЕ (м. Париж, Французька Республіка);

Голова Комітету С.Власенко та Завідувач секретаріату Комітету А.Малюга 11 грудня 2015 року взяли участь у засіданні Наглядової ради Програми Ради Європи «Децентралізація і територіальна консолідація в Україні», яке відбулося в Міністерстві регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України;

Голова Комітету С.Власенко 16 грудня 2015 року взяв участь в урочистому заході з нагоди 30-річчя відкриття для підписання Європейської хартії місцевого самоврядування та 20-річчя членства України в Раді Європи, який був організований Конгресом місцевих та регіональних влад Ради Європи та Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства

України в рамках проекту «Сприяння розвитку місцевої демократії в Україні» та Плану дій Ради Європи для України на 2015-2017 роки.

Голова підкомітету з питань місцевого самоврядування Ю.Бублик взяв участь у ІХ Форумі «Європа – Україна», який проходив 24-26 січня у місті Лодзь (Польська Республіка).

ОСОБИСТИЙ ПРИЙОМ ГРОМАДЯН

Голова Комітету з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування С.Власенко провів 10 жовтня 2015 року особистий прийом громадян у Верховній Раді України за участю працівників секретаріату Комітету. Нормативно-правовою основою для проведення особистого прийому громадян керівниками парламентських комітетів є пункт 17 частини першої статті 34 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», стаття 22 Закону України «Про звернення громадян» та Порядок організації та проведення особистого прийому громадян у Верховній Раді України, затверджений Розпорядженням Голови Верховної Ради України від 17 квітня 2015 року № 573.

Цього дня до Голови Комітету звернулися 26 громадян, з яких 20 були пенсіонерами, 9 мали статус інвалідів, 2 – безробітних, 1 – учасника ліквідації аварії на ЧАЕС. При цьому троє громадян звернулися повторно, намагаючись досягти більш повного вирішення порушених ними питань. У територіальному аспекті 14 громадян були жителями м. Києва та Київської області, 3 громадян раніше проживали в Автономній Республіці Крим та Донецькій області, однак внаслідок окупації змушені були виїхати звідти.

Спектр питань, з якими люди звернулися до Голови Комітету, охоплював практично всі аспекти відносин по лінії влада-громадянин. Так Є.Іщук, Є.Криленко, О.Кілошенко, В.Семчук, З.Апреленко, Н.Калайда скаржилися на дії органів прокуратури, службових осіб Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг, Державної міграційної служби, Державної архітектурно-будівельної інспекції. Б.Прус, М.Гнатюк, С.Бичевий порушували питання протиправних чи неналежних, на їх думку, дій представників місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування. І.Ольшанич, Є.Музиченко, С.Абібулаєв зверталися з проханням про допомогу у вирішенні житлового питання, М.Сосюк вказувала на незаконність її звільнення з роботи, а С.Симонеко – з військової служби. Частина звернень мала, фактично, характер прохань щодо надання юридичної консультації у сфері цивільно-правових відносин з юридичними особами приватного права, родичами, сусідами тощо.

Під час прийому громадян було уважно вислухано, їх прохання задокументовано, а надані матеріали взято для детального вивчення у Комітеті та його секретаріаті. Заявникам було надано інформацію про предмет відання Комітету, юридичне роз'яснення щодо шляхів вирішення порушених ними питань, погоджено органи публічної влади, до яких будуть скеровані відповідні звернення Комітету та поінформовано про строки їх розгляду. За наслідками прийому та аналізу поданих матеріалів, громадяни отримали усні роз'яснення та письмові відповіді від Комітету, а також відповіді органів державної влади, органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб, до яких звернувся Голова Комітету щодо розгляду порушених на особистому прийомі питань.

РОБОТА ЗІ ЗВЕРНЕННЯМИ

Постійну увагу впродовж періоду третьої сесії, так само як і всього часу своєї роботи у восьмому скликанні, Комітет приділяв розгляду звернень громадян, юридичних осіб, органів державної влади та місцевого самоврядування, що надходили на його адресу. Законодавчою основою розгляду таких звернень були відповідні положення Конституції України, Закону України «Про комітети Верховної Ради України», Постанови Верховної Ради України «Про перелік, кількісний склад і предмети відання комітетів Верховної Ради України восьмого скликання», закони України «Про звернення громадян», «Про доступ до публічної інформації», «Про інформацію» та інші.

За звітний період до Комітету надійшло понад 2800 одиниць вхідної кореспонденції: матеріалів інформаційного характеру, доручень і розпоряджень керівництва Верховної Ради України та Апарату, законопроектів та пропозицій суб'єктів права законодавчої ініціативи, рішень органів місцевого самоврядування, інформаційних запитів та звернень, висновків міжнародних та вітчизняних інституцій на законопроекти, пропозицій щодо вдосконалення чинного законодавства України.

Звернень (заяв, скарг, повідомлень, пропозицій, запитів) від усіх категорій заявників (юридичні особи, органи державної влади і місцевого самоврядування, їх посадові особи, громадяни) надійшло понад 1700. Вони стосувалися практично всіх сторін суспільного життя і в багатьох випадках виходили за межі предмету відання Комітету. Звернення бралися до уваги, ретельно вивчалися, заявникам надавалися відповіді, роз'яснення, рекомендації, про зміст окремих звернень інформувалися уповноважені на їх розгляд органи державної влади та органи місцевого самоврядування.

Так, понад 30 звернень стосувалися питань проходження державної служби та служби в органах місцевого самоврядування, в т.ч. оплати праці, проблем деполітизації, антикорупційної складової;

близько 50 – призначення позачергових виборів до органів місцевого самоврядування, в т. ч. більше 30 – щодо призначення позачергових виборів Криворізького міського голови Дніпропетровської області;

понад 30 – внутрішньо-організаційних питань роботи місцевих рад, їх виконавчих органів та посадових осіб;

понад 20 – повноважень місцевих рад, чергові вибори депутатів яких 25 жовтня 2015 року не проводилися;

понад 30 – вдосконалення державних символів України;

близько 50 – статусу територіальних громад;

близько 100 – різних аспектів проведення адміністративно-територіальної реформи, проблем утворення і діяльності об'єднаних територіальних громад;

близько 220 – перейменування населених пунктів та районів у зв'язку з необхідністю приведення їх назв у відповідність із вимогами Закону України від 09.04.2015 № 317-VIII «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки»;

понад 30 – адміністративно-територіального устрою (за винятком питань, пов'язаних із реалізацією Закону України від 09.04.2015 № 317-VIII) та інші.

Безпосередньо звернень громадян України надійшло 175.

Розподіл цих звернень за місцем надходження має такі показники:

Полтавська область – 29;

м. Київ – 27;

Київська область – 14;

Донецька обл. – 14;

Одеська обл. – 10;

Харківська область – 8;

Дніпропетровська область – 8;

Вінницька область – 7;
Івано-Франківська область – 7;
Кіровоградська обл. – 6;
Житомирська область – 5;
Хмельницька область – 5;
Волинська область – 4;
Луганська обл. – 4;
Чернігівська область – 4;
інші області – 23.

Більшість звернень мала індивідуальний характер – 146,

– і лише 29 були надіслані від 2-х і більше авторів.

При цьому соціальний статус заявників за наданою ними інформацією такий:

пенсіонери – 54;
безробітні – 12;
інваліди – 8;
ветерани праці – 5;
працівники бюджетної сфери та державні службовці – 5;
учасники ліквідації та постраждалі від аварії на ЧАЕС – 4.

Тематична спрямованість звернень стосувалася практично всіх аспектів діяльності Комітету:

державне будівництво та адміністративно-територіальний устрій – 61;
діяльність органів місцевого самоврядування, місцевих органів виконавчої влади – 25;
комунальне господарство та житлова політика – 22;

забезпечення законності та правопорядку – 18;
діяльність вищих органів державної влади – 17;
соціальний захист, праця та заробітна плата – 12;
інша тематика – 20.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСТУПУ ДО ПУБЛІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ

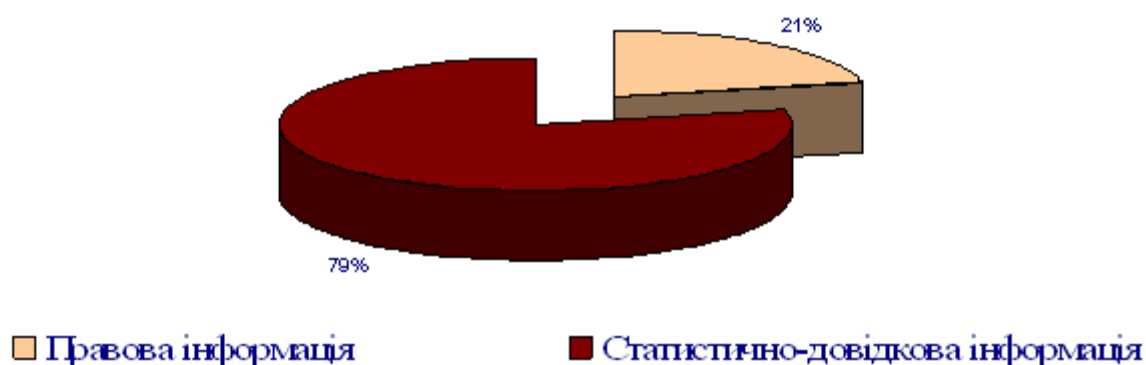
Протягом третьої сесії Верховної Ради України VIII скликання на адресу Комітету з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування продовжували надходити запити щодо надання публічної інформації з питань, віднесених до його відання. Загалом було отримано 14 таких запитів, з яких 13 надійшло в електронному вигляді, а 1 – поштою.

Найбільш запитуваною була інформація статистично-довідкового характеру: надійшло 11 запитів відповідного змісту, або 79 % від загальної кількості надісланих до Комітету запитів на інформацію. Разом із тим було отримано 3 запити стосовно надання правової інформації, що складає 21 % їх загальної кількості.

У вказаних запитах порушувалися питання щодо присутності народних депутатів України – членів Комітету на його засіданнях, назв та складу підкомітетів Комітету, його робочих груп, перейменування окремих населених пунктів, зміну і встановлення їх меж, нормативного регулювання кількості заступників міського голови, надання копій документів, інформації щодо призначення позачергових виборів, ходу розгляду окремих законопроектів як у минулих, так і в поточному скликанні Верховної Ради України тощо.

Характер запитуваної інформації

Ініціаторами 9 запитів на інформацію, що надійшли до Комітету, були фізичні особи – громадяни України, а 5 запитів отримано від юридичних осіб. При цьому лише один запит був переданий Комітетом відповідно до статті 22 Закону України «Про доступ до публічної інформації» для розгляду в межах функціональних завдань до іншого структурного підрозділу Апарату Верховної Ради України.

Суб'єкти подання запиту

Отримані Комітетом запити на інформацію відповідали, в основному, вимогам Закону України «Про доступ до публічної інформації» і тому жодного разу Комітет не скористався нормами Закону України «Про доступ до публічної інформації», що передбачають можливість розпорядника відмовити запитувачу у задоволенні його запиту.

Таким чином, відповіді на запити надавалися вчасно, в межах граничного п'ятиденного строку розгляду запитів на інформацію, передбаченого Законом України «Про доступ до публічної інформації» та в повному обсязі, що вкотре засвідчило дотримання Комітетом з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування принципів відкритості і

прозорості у своїй роботі, готовності до конструктивного діалогу з громадянським суспільством.

ПРОЗОРІСТЬ ТА ПУБЛІЧНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ КОМІТЕТУ

Забезпечення принципів прозорості та публічності в роботі Комітету та його підкомітетів у період третьої сесії Парламенту здійснювалось шляхом вільного доступу на їх засідання представників державних органів влади та органів місцевого самоврядування і їх асоціацій, підприємств, установ, організацій, міжнародних і вітчизняних неурядових організацій, науковців, експертів, представників засобів масової інформації, трансляцією засідань Комітету та їх частин по телебаченню і радіо, веденням повного аудіозапису та публікацією стенограм засідань Комітету, комітетських слухань, розміщенням в мережі Інтернет порядків денних та протоколів засідань Комітету, всіх прийнятих актів включно з роз'ясненнями, рекомендаціями, правовою позицією з тих чи інших питань.

Впродовж звітнього періоду роботу Комітету висвітлювали газети «Голос України», «Урядовий кур'єр», «Дзеркало тижня», журнал «Віче», регіональні газети і журнали. Практично щодня з інформаційних випусків новин парламентського телеканалу «Рада» громадяни дізнавались про діяльність Комітету, в центрі уваги якого були становище і перспективи реформування місцевого самоврядування на засадах децентралізації, публічної служби, місцевих органів виконавчої влади, проблематика життєдіяльності територіальних громад, шляхи подолання кризових явищ тощо.

Анонси, прес-релізи про круглі столи та комітетські слухання Комітету постійно скеровувались до засобів масової інформації, прес-служби Парламенту. Діяльність депутатського корпусу, керівництва Комітету, підкомітетів Комітету активно оприлюднювалась на офіційному веб-сайті Верховної Ради України (68 публікацій за час роботи третьої сесії) та на офіційному веб-сайті Комітету (<http://komsamovr.rada.gov.ua>) (69 різнопланових публікацій у рубриці «Новини» за третю сесію).

Важливим елементом відкритості роботи Комітету була його взаємодія і співпраця з органами державної влади та місцевого самоврядування і їх асоціаціями, громадянським суспільством в особі громадських об'єднань і неурядових організацій, міжнародних партнерів Комітету, наукових та навчальних закладів шляхом спільної участі у робочих групах, нарадах, зустрічах, виїзних засіданнях, комітетських слуханнях, круглих столах, форумах, конференціях, семінарах та інших заходах.

Інформування широкого загалу про діяльність Комітету і прийняті ним рішення забезпечувались також через надання відповідей на депутатські запити, звернення юридичних осіб та громадян, безпосереднє спілкування з громадянами. Крім того, інформація про діяльності Комітету надавалась шляхом відповідей на інформаційні запити, яких впродовж періоду третьої сесії надійшло 14.

З метою інформування органів державної влади, органів місцевого самоврядування та громадськості про свою діяльність, забезпечення прозорості та публічності роботи, Комітет підтримав пропозицію Програми Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) «RADA: підзвітність, відповідальність, демократичність» щодо технічного забезпечення аудіовізуального запису засідань Комітету (онлайн трансляції) з наступним розміщенням відповідного матеріалу на своєму офіційному веб-сайті.

Поєднання всіх вищевказаних засобів і шляхів дає змогу налагодити постійний інформаційний зв'язок між Комітетом та іншими органами публічної влади, Комітетом і громадянським суспільством, забезпечуючи доступність, зрозумілість, обґрунтованість, відкритість, гласність кожного дня його діяльності.

Так, Громадська мережа «Опора», аналізуючи роботу Комітету за період листопад 2014 - грудень 2015 років у контексті забезпечення прозорості діяльності за 37-ма критеріями, об'єднаними у групи: «Оприлюднення основних даних про Комітет поточного скликання», «Висвітлення діяльності Комітету», «Прозорість законопроектної роботи Комітету», визнала Комітет з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування першим у Рейтингу прозорості парламентських комітетів.